

Vorbim
despre texte!

Citesc cu Români!

Descoperă
biblioteca
mea!

Colecție îngrijită de
Corina Țăranu

Caiet de lectură
și aplicații

clasa

3

Vorbim
despre texte!

Citesc cu Ronți!

Descoperă
biblioteca
mea!

NUME ȘI PRENUME

VÂRSTA MEA

Colecție îngrijită de
Corina Țaranu

Caiet de lectură
și aplicații

clasa

3

Copertă: Iuliu Duma
Design și dtp: Patricia Pușcaș
Redactor: Corina Țaranu
Ilustrații: Flavius Pătrașcu
www.shutterstock.com
www.dreamstime.com

© Copyright 2019 Sinapsis Publishing Projects. Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Citesc cu Ronți : Descoperă biblioteca veche! : caiet de lectură și aplicații :
clasa a III-a. Cluj-Napoca : Sinapsis Publishing Projects, 2019

ISBN 978-606-795-041-0

37

 Like www.facebook.com/editura.sinapsis

SINAPSIS®
www.sinapsis.ro

CPR
Conceput și produs în România

Cuprins

Titlu	Competențe specifice	Pag.
UNITATEA 1 – FRUNZELE TOAMNEI		5
Întâia zi de școală Fragment din „Cuore, inimă de copil”, Edmondo de Amicis	1.1; 1.2; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	6
La cantină text nonliterar, informativ	1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	9
Zile de toamnă George Coșbuc	1.1; 1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	11
Ce e mai ușor? Poveste cu învățătură	1.1; 1.2; 1.3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	13
Cum și-a primit tatu numele? Rudyard Kipling	1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	16
Ce este un tatu? text nonliterar, informativ	1.2; 1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	19
Fă-ți partea! Poveste cu învățătură	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	21
Tatu sau pangolin? text nonliterar, informativ	1.1; 1.2; 1.3; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	23
Protectorii pangolinului text nonliterar, informativ	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	25
Ai citit cu atenție? Verifică-te singur!		27
UNITATEA 2 – DARURILE IERNII		28
Unde este Fram? Fragment din „Fram, ursul polar”, Cezar Petrescu	1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	29
Interviu cu ursul polar text nonliterar	1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	32
Crăciunul copiilor Octavian Goga	1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	36
Crăciunul în jurul lumii text informativ	2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	38
Scrisoare din Australia text aparținând stilului funcțional	1.1; 1.2; 1.4; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 4.2;	40
O rețetă ușoară Chec marmorat	1.1; 1.2; 1.3; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	43
Ștregăriile păpușii , fragment din Capitolul III, „Aventurile lui Pinocchio”, Carlo Collodi	1.2; 1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6; 4.2;	45
Vulpea și cocorul Lev Tolstoi	1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	49

Ai citit cu atenție? Verifică-te singur!	1.1; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	51
Evaluare la finalul semestrului I		52
UNITATEA 3 – BUCURIILE PRIMĂVERII		53
Ghiocelul Legendă povestită de Iulia Hașdeu	1.1; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	54
Mărinimie Emil Gârleanu	1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	57
Coronița de rouă Poveste nemuritoare	1.1; 1.2; 1.3; 3.2; 3.3; 3.4;	60
Puiul de căprioară vine pe lume bandă desenată	1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	63
Bunica anchetează	1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	66
Europa – de unde-i vine numele? articol enciclopedic	1.1; 1.2; 1.3; 3.2; 3.3; 3.4;	68
Răpirea Europei Fragment din „Legendele Olimpului”, Alexandru Mitru	1.1; 1.2; 1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	70
Meseria mea - apicultor text nonliterar	1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	75
Ai citit cu atenție? Verifică-te singur!	1.1; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	78
UNITATEA 4 – ÎN SOARELE VERII		79
Mowgli este acceptat în haitic Fragmente din „Cartea Junglei”, Rudyard Kipling	1.2; 1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	80
Crescut de animale articol din revistă	1.1; 1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	82
Ceaiul nebunilor bandă desenată	1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	84
Domino – cum se joacă? text nonliterar – regulile unui joc	1.2; 1.3; 1.4; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	87
Cu metrour prin București text nonliterar – harta de metrou	1.3; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.6;	89
În trenul vacanței text nonliterar – mersul trenurilor, biletul de călătorie	1.1; 1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4;	91
Ai citit cu atenție? Verifică-te singur!		93
Evaluare finală		94
Soluții		96

UNITATEA 1: FRUNZELE TOAMNEI

În această unitate:

- vei extrage informații de detaliu dintr-un text literar sau informativ;
- vei deduce sensul unui cuvânt prin raportare la mesajul lecturat;
- vei asocia informații descoperite în textele lecturate cu experiențele proprii;
- vei formula întrebări și vei oferi răspunsuri la întrebări;
- vei formula enunțuri care exprimă mesajul unui text;
- vei identifica titlul și autorul unui text;
- vei identifica enunțuri adevărate, false;
- vei extrage din text elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la textul citit;
- vei identifica elementele textului care fac posibilă înțelegerea acestuia;
- vei pune în ordine etapele unei povestiri;
- vei povesti pe scurt o secvență dintr-o poveste;
- vei realiza o schemă pentru a ilustra ceea ce ai înțeles dintr-un text informativ;
- vei face predicții cu privire la conținutul unui text pornind de la imagine/titlu.

1 Întâia zi de școală

Fragment din „Cuore, inimă de copil” de Edmondo de Amicis

Citește cu Ronți.

OCTOMBRIE

Întâia zi de școală

Luni, 17

Azi e întâia zi de școală! Ca un vis au trecut la țară cele trei luni de vacanță! Mama m-a dus azi dimineață la școala Baretti, să mă înscrie în clasa a III-a primară. Mi-era gândul tot la țară și mă duceam la școală cu inimă rea. Pe toate ulițele mișunau copii. Cele două librării erau pline de părinți, care cumpărau: ghiozdane, caiete, condeie, și în fața școlii se îngrămădise atâta lume, încât portarul și polițistul abia puteau să țină orânduială la poartă. Pe când stăteam lângă poartă, simții că-mi pune cineva mâna pe umăr; era profesorul meu din clasa a II-a, cel cu părul roșu și zbârlit, vesel, ca de obicei. El îmi spuse:

— Va să zică, Enrico, iată-ne despărțiți pentru totdeauna!

Lucrul acesta-l știam și eu, dar cuvintele lui tot mă întristară.

Pătrunserăm cu greu. Domni, doamne, femei din popor, meșteșugari, ofițeri, bunici, servitoare: fiecare cu câte un copil de mână și cu certificatele de promovare în cealaltă, umpleau sala și scara, făcând atâta zgomot încât părea că intrau la teatru. Revăzui cu plăcere sala cea mare din etajul de jos, cu ușile celor șapte clase, unde-mi petrecusem cei dintâi trei ani de școală.

Era gloată mare. Profesoarele treceau în sus și în jos. Profesoara mea din clasa I superioară mă salută din ușa clasei sale și-mi zise:

— Enrico, tu mergi acum la etajul de sus. N-am să te mai văd nici măcar trecând! Și se uită la mine cu întristare.

În jurul directorului se aflau femei foarte îngrijorate, fiindcă nu mai erau locuri pentru copiii lor; băgai de seamă că barba lui era mai căruntă decât în anul trecut. Mi se păru că unii dintre băieți crescuseră, alții se îngrășaseră.

În etajul de jos, unde se și făcuseră împărțirile, erau copilași din clasa I inferioară, care nu voiau să intre în clasă și se opinteau ca niște măgăruși; trebuia să-i tragă înăuntru cu de-a sila. Unii fugeau; alții, văzând pe părinții lor că pleacă, începeau să țipe și aceștia erau siliți să se înapoieze, ca să-i mângâie sau să-i ia cu dânșii.

Edmondo de Amicis

A fost un scriitor italian care a încercat prin operele sale să educe copilașii.

În cartea cu titlul „Cuore, inimă de copil” este istorisită povestea unui elev pe nume Enrico. Acesta participă la câteva întâmplări frumoase și emoționante.

A trăit între anii 1846 și 1908.

Profesoarele nu mai știau unde le stătea capul. Pe frățiorul meu îl înscriaseră în clasa profesoarei Delcati, pe mine în aceea a profesorului Perboni, la etajul de sus. La ora zece eram cu toții în clasă: cincizeci și patru la număr, erau numai vreo cincisprezece sau șaisprezece dintre camarazii mei din clasa a II-a, între care Derossi, acela care ia întotdeauna premiul I. Ce mică și tristă mi se păru școala pe lângă pădurile și munții unde-mi petrecusem vara!

Mă gândeam asemenea la profesorul meu din clasa a II-a. Ce bun era și ce micuț! Părea că este un școlar de-ai noștri! El, mereu râdea cu noi. Ce rău îmi pare că nu-l mai văd aici cu părul lui cel roșu și zbârlit!

Profesorul de acum e înalt și n-are barbă, părul îi e cărunt și lung, are o dungă adâncă pe frunte. Glasul îi este gros, se uită țintă la noi ca și cum ar vrea să ne ghicească gândurile. Nu râde niciodată! Eu îmi ziceam în mine: „Asta e abia ziua dintâi, mai sunt încă nouă luni! Ce de muncă! Câte examene la sfârșitul lunilor! Ce de osteneală!” Îmi păru bine că am găsit pe mama la ușa școlii, căci simțeam nevoia de a mă arunca în brațele ei. Ea mi-a zis:

— N-ai grijă, Enrico, o să învățăm împreună. Mă întorsei acasă cu inima bună. Dar tot nu mai am pe bunul meu profesor, care ne zâmbea așa de blând și vesel. Școala nu mi se mai pare așa de frumoasă ca mai înainte!

vocabular

condei – instrument de scris cu peniță

gloată – mulțime de oameni

a se opinti – a-și încorda puterile

cu de-a sila – în mod forțat

camarad – prieten

Ce ne spune textul?

- 1 **Activitate în echipă:** Formulează întrebări despre text și roagă-l pe colegul tău de bancă să răspundă la ele.

CINE _____ ?

UNDE _____ ?

CÂND _____ ?

- 2 Răspunde oral la întrebări.

- Cine l-a însoțit pe Enrico în prima zi de școală?
- Unde era gândul copilului?
- Ce cumpărau părinții din librării?
- Cine îi pune lui Enrico mâna pe umăr?

- e) Cum se numea elevul care lua întotdeauna premiul I?
- f) Care era trăsătura fizică a profesorului din clasa a II-a pe care o reține cel mai bine Enrico?
- g) Cum părea școala pe lângă munții și pădurile unde Enrico își petrecuse vara?
- h) Care este sentimentul pe care îl are băiatul la finalul primei zile de școală? De ce?

3 Subliniază în text:

- cu **verde** cuvintele pe care profesorul din clasa a II-a i le spune lui Enrico;
- cu **albastru** cuvintele cu care mama îl încurajează pe Enrico.

4 De ce îl iubea Enrico pe vechiul lui profesor? Notează cel puțin două motive.

---

5 Notează trei însușiri fizice ale profesorului pe care Enrico îl are în clasa a III-a.

---

6 **Discută cu colegii:** La ce ți-a fost gândul în prima zi de școală?

7 Compară:

Prima zi de școală a lui Enrico	Prima zi de școală a ta

• Ne jucăm cu cuvintele!

8 **Cadranelor cuvintelor**

Cuvinte care descriu sentimente	Cuvinte care arată numere
Cuvinte pe care nu le înțeleg	Cuvinte care se repetă

* Cere părerea colegilor despre cuvintele pe care nu le cunoști.

joc

Roagă-l pe colegul tău de bancă să citească un paragraf din lectură, apoi pune-i câteva întrebări din paragraful citit.

Părerea mea despre această lectură:

2 La cantină

Citește cu Ronți.

MENIU PENTRU CANTINA ȘCOLII

Săptămâna 21 – 25 ianuarie

Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri
Friptură de porc, orez cu legume	Supă cu piept de pui	Ciorbă de salată verde		Supă cremă de linte
Salată cu roșii, ardei și castraveți	Cotlet de porc, cartofi piure	Șnițel, cartofi gratinați		Șnițel de curcan, cartofi copti cu cașcaval
Clătite cu ciocolată	Prăjitură cu brânză de vaci	Roșii cu telemea		Salam de biscuiți
	Suc de portocale proaspăt stors	Tort cu mere		

Ce ne spune textul?

1 Cum se numește documentul pe care l-ai citit?

---

2 Ce fel de informații găsești în el?

---

3 Documentul reprezintă meniul:

zile

săptămânii

lunii

4 Unde se oferă acest meniu?

---

5 Ce dată va fi joi?

---

6 De ce crezi că nu există un meniu pentru ziua de joi?

---

7 Ce sărbătoresc românii în 24 ianuarie?

---

8 În care dintre zile copiii vor servi cartofi?

---

9 Ce salată este propusă miercuri?

---

10 În care dintre zile copiii nu vor servi supă sau ciorbă?

---

11 Care este mâncarea care îți place dintre cele prezentate în meniu?

---

12 Citește regulile notate pe peretele cantinei.

REGULI DE RESPECTAT LA CANTINĂ
Consumăm alimentele și nu ne jucăm cu ele.
Nu aruncăm mâncarea pe jos.

Notează o regulă de igienă pe care ar trebui să o respecte copiii când iau masa la școală.

---

13 Notează în tabelul de mai jos meniul pe care îl ai la școală sau pe care ți-ar plăcea să-l ai.

Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri

Părerea mea despre această lectură:

3 Zile de toamnă

de George Coșbuc

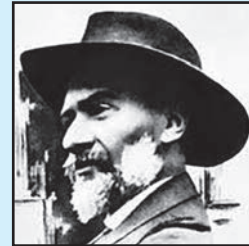
Citește cu Ronți.

Ieri vedeam pe luncă fluturi
Mândri fluturi zburători
Și vedeam zburând albine
Ieri era și cald și bine.

Azi e frig și nori și vânt,
Frunzele cad la pământ
Florile stau supărate
Veștejesc de brumă toate.

Ieri era frumos pe-afară
Ca-ntr-o zi de vară.
Azi e toamnă pe pământ,
Vreme rea și bate vânt.

George Coșbuc

A fost un scriitor român care a scris numeroase poezii, printre care și unele dedicate copiilor. Poeziile sale se recitau la serbările școlare sau populare.

A trăit între anii 1866 și 1918.

Ce ne spune textul?

1 Completează Fișa de lectură:

Titlul lecturii _____

Autorul lecturii _____

Numărul de strofe _____

Numărul de versuri al fiecărei strofe _____

Anotimpul despre care este vorba în poezie _____

2 Unește cu o linie ce se potrivește.

Ieri era ●

Azi e ●

● cald și bine

● toamnă pe pământ

● frumos pe-afară

● frig și nori și vânt

3 Identifică în text și subliniază cuvintele care arată cum e vremea de afară.

Ne jucăm cu cuvintele!

4 Notează din text cuvinte perechi, după model.

bine – albine

_____ - _____

_____ - _____

_____ - _____

_____ - _____

5 Găsește în text o pereche de cuvinte ca în modelul de mai jos.

frumos – urât

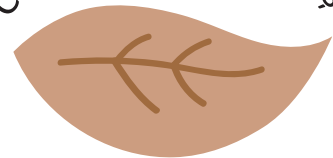
_____ - _____

6 Citește cu atenție poezia și completează frunzulițele.

Cuvânt care arată cum e vremea

Cuvânt care arată mișcare

Cuvânt cu înțeles opus pentru *urât*

Cuvânt care arată un sentiment

Cuvânt cu înțeles opus pentru *bună*

Părea mea despre această lectură:

4 Ce e mai ușor?

Citește cu Ronți.

Într-o frumoasă zi de toamnă, trei prieteni s-au dus în pădure să culeagă fructe și ciuperci, și să prindă păsări. Se simțeau atât de bine, încât nici nu și-au dat seama cum a zburat timpul și a trecut ziua. Când au pornit spre casă, deja se înserase și i-a cuprins frica.

– Să vezi ce o să pățim când ajungem acasă!

S-au oprit în mijlocul drumului și s-au sfătuit ce să facă: să le spună părinților o minciună sau adevărul?

Primul dintre prieteni zise:

– Eu am să le spun că am fost în pădure și mi-a ieșit un lup în cale. Tata o să se sperie și nu o să mă mai certe.

Al doilea zise:

– Eu am să le spun că m-am întâlnit cu bunicul. Mama o să se bucure și n-o să mă certe!

– Eu am să spun adevărul! zise al treilea prieten. E mai ușor! Întotdeauna e mai ușor să spui adevărul, fiindcă nu trebuie să scornești nimic!

Și s-a dus fiecare acasă. Tocmai pe când povestea primul băiat mai cu foc tatălui său povestea cu lupul, se pomeniră cu pădurarul.

– Nu se află niciun lup în pădurea noastră, spuse el.

Când auzi asta, tatăl băiatului se supără foc. În primul rând, pentru că băiatul întârziase, și în al doilea rând, pentru că mințise.

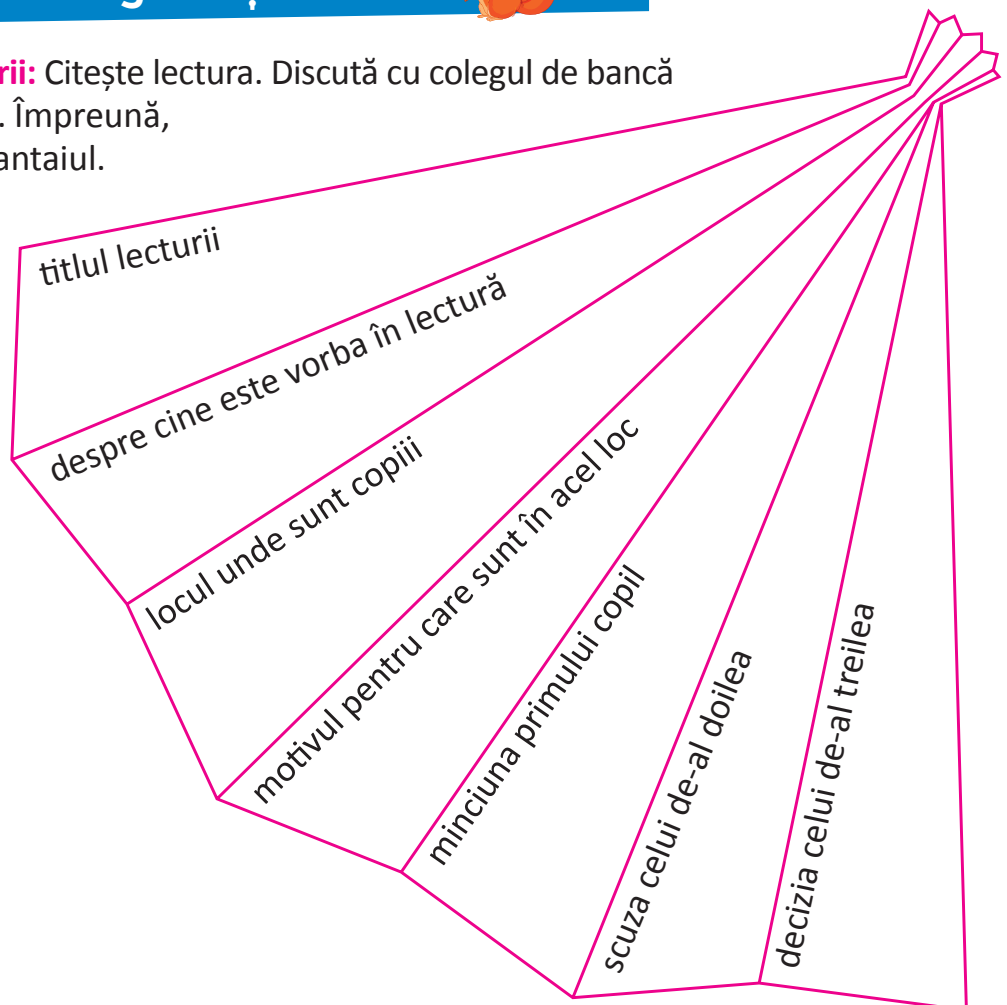
Cel de-al doilea băiat a spus și el acasă minciuna cu bunicul. Dar, ca un făcut, tocmai atunci a venit bunicul la ei! Când află mama băiatului adevărul, se supără foc. În primul rând pentru că băiatul întârziase, iar în al doilea rând, pentru că mințise.

Cel de-al treilea băiat și-a recunoscut vina, cum a ajuns acasă. E drept că mătușa lui a bombănit ce-a bombănit, dar apoi l-a iertat.

Ce ne spun imaginea și textul?

- 1 **Evantaiul lecturii:** Citește lectura. Discută cu colegul de bancă despre lectură. Împreună, completați evantaiul.

- 2 Completează cauza care a dus la îngrijorarea copiilor.

- 3 Formulează întrebări pe baza textului care încep cu cuvintele date. Roagă-l pe colegul tău să răspundă oral la întrebări.

CÂND _____ ?
UNDE _____ ?
CINE _____ ?
CE _____ ?
DE CE _____ ?

- 4 Numerotează în ordine etapele desfășurării evenimentelor.

- Când ajunge primul copil acasă, vânătorul anunță părinții că în pădure nu mai sunt lupi.
- Al doilea copil decide să le spună părinților că s-a întâlnit în pădure cu bunicul.
- Al treilea copil decide să spună adevărul.
- Când ajunge al doilea copil acasă, bunicul vine în vizită.
- Trei copii merg în pădure să culeagă poame și ciuperci și să prindă păsări.
- Primul copil decide să mintă părinții că a întâlnit în pădure un lup.
- Copiii rămân până târziu în pădure și sunt îngrijorați că vor fi certați acasă.

- 5 Care dintre copii consideri că a procedat corect? De ce?

- 6 Alege proverbul care exprimă cel mai bine învățătura lecturii.

- Prietenul la nevoie se cunoaște.
- Minciuna are picioare scurte.
- E dreptul călătorului să mintă.

joc

CONCURS

Împreună cu colegul de bancă, identificați în text și citiți doar cuvintele formate din două silabe. Cine a găsit mai multe?

Păreră mea despre această lectură:

5 Cum și-a primit tatu numele?

de Rudyard Kipling
fragmente

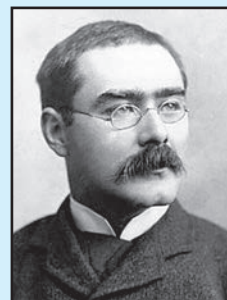
Citește cu Ronți.

Aceasta, dragul meu, e o altă poveste din vremurile de demult. În acele vremuri îndepărtate, trăia un arici ghimpos și stufos care-și ducea viața pe malurile turburelui Amazon, mâncând melci codobelci și alte lucruri delicioase. El avea o prietenă: o broască țestoasă, care se mai numea și Tropa-Tropa și care trăia de asemenea pe malurile turburelui Amazon, mâncând lăptuci verzi și alte lucruri delicioase. Și așa, dragul meu, toate erau bune și frumoase. Nu-i așa?

Tot pe atunci și pe aceleași maluri ale fluviului Amazon cel turbure, trăia și Jaguarul cel pestriț. El mânca orice-i cădea la îndemână. Când nu putea prinde căprioare și maimuțe, mânca broaște și gândaci, iar când nu a mai putut prinde broaște și gândaci, s-a dus la Mama Jaguar și ea l-a învățat cum să mănânce arici și broaște țestoase.

– Fiule, când găsești un arici, trebuie să-l azvârli în apă ca să-l silești să se desfacă, iar când prinzi o broască țestoasă, smulge-o din carapace cu laba. Și, astfel, totul merse de minune.

Rudyard Kipling

Scriitor englez, născut în India, Kipling este foarte cunoscut pentru povestirea sa pentru copii, „Cartea Junglei”.

Pe lângă aceasta, a scris multe povestioare despre animalele deosebite de pe continentul Asia. În anul 1907 a primit Premiul Nobel pentru Literatură.

Într-o minunată noapte, pe malurile fluviului Amazon cel turbure, Jaguarul cel pestriț găsi pe Țep-Țepușilă-Aricilă cel ghimpos și stufos și pe Tropa-Tropa Țestoasa, stând de vorbă sub trunchiul unui copac prăvălit.

Pentru că nici unul, nici altul nu apucară să se facă nevăzuți, Aricilă se strânse ca o minge și Tropa-Tropa își strânse capul și picioarele sub carapace cât putu mai strâns. (...)

Apoi amândoi se încolăciră și se învârtiră în jurul Jaguarului cel pestriț, până ce ochii i se învârtiră în cap ca niște roți de car.

El plecă apoi să aducă pe Mama Jaguar.

– Mămico, spuse el, în pădure sunt două animale noi și ce e mai curios e că acela despre care ai spus că nu poate înota, înoată, iar acela despre care ai spus că nu se poate încolăci, se încolățește, iar pe deasupra, amândoi sunt acoperiți cu solzi, în loc ca unul să fie neted, iar celălalt plin cu țepi și pe lângă toate altele, se învârtesc jur împrejur de m-au zăpăcit.

– Fiule, fiule! spuse Mama Jaguar, mișcându-și coada cu grație, un Arici e un Arici și nu poate fi altceva decât un Arici și o Broască țestoasă e o Broască țestoasă și nu poate fi altceva decât o Broască țestoasă.

– Dar nu este un Arici și nu este o Broască țestoasă, e puțin din amândouă și nu știu cum se numesc!

– Prostii, spuse Mama Jaguar, orice ființă are un nume. Îi voi spune Tatu, până îi voi afla adevăratul nume.

Jaguarul cel pestriț ascultă ceea ce i se spuse, dar, ciudat, din acea zi și până în zilele noastre, dragul meu, nimeni de pe malurile tulburelui Amazon, n-a mai spus lui Țep-Țepușilă-Aricilă și lui Tropa-Tropa altfel decât Tatu. Există arici și broaște țestoase și în alte părți (sunt și în grădina mea), dar specia adevărată și înțeleaptă cu solzii săi stând frumușel unul peste altul, ca solzii conului de brad, e numită întotdeauna Tatu.

Ce ne spune textul?

1 Completează Fișa de lectură.

Titlul lecturii _____

Autorul lecturii _____

2 Numește fiecare viețuitoare.

3 Unde locuiesc viețuitoarele despre care ai citit?

- 4 Care este numele pe care îl are țestoasa din text? _____
- 5 Care este numele pe care îl are ariciul din text? _____
- 6 Cu ce se hrănește fiecare?

jaguarul → _____

ariciul → _____

țestoasa → _____

- 7 Subliniază în text cuvintele care arată cum l-a învățat Mama Jaguar pe Puiul Jaguar să mănânce aricii și țestoasele.
- 8 Care este numele pe care Mama Jaguar i l-a dat viețuitoarei care nu e nici arici, nici țestoasă?

- 9 Identifică în ultimul alineat al textului și transcrie o însușire fizică a viețuitoarei Tatu.

_____

_____

_____

10 Folosește-ți cunoștințele generale!

Identifică și notează trei perechi de viețuitoare care au trăsături comune (se aseamănă).

_____	-	_____
_____	-	_____
_____	-	_____

• Ne jucăm cu cuvintele!

- 11 Găsește cuvinte care să aibă același înțeles cu cuvintele date.
- a azvârli - _____ prăvălit - _____
- a sili - _____ pestriț - _____

Alcătuiește enunțuri cu două dintre cuvintele pe care le-ai găsit.

_____

_____

_____

Părerea mea despre această lectură:

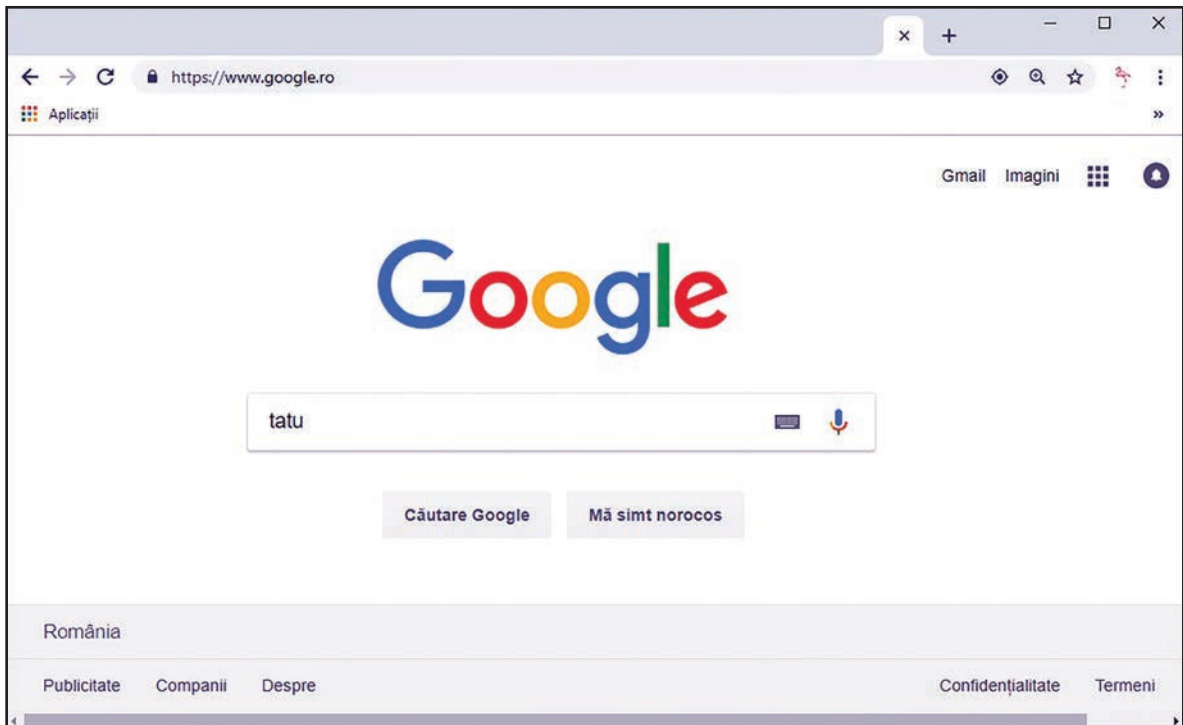

6 Ce este un tatu?

Privește cu atenție imaginea și răspunde la întrebări.

GOOGLE este cel mai folosit **motor de căutare**. Ce este un **motor de căutare**? Un instrument care permite găsirea site-urilor de pe internet care abordează o anumită temă sau care răspund la o anumită întrebare.

- 1 De ce spunem că Google este un **motor de căutare**?
  - A. Pentru că face zgomot.
  - B. Pentru că a fost creat în Statele Unite ale Americii.
  - C. Pentru că accelerează căutarea de informații pe internet.
- 2 Motorul de căutare dă niște **rezultate**. Ce alt cuvânt s-ar putea folosi în loc de **rezultate**?
  - A. răspunsuri
  - B. operații
  - C. resturi
- 3 Domeniul unui site ne oferă informații despre conținutul sau despre originea sa. De exemplu, **tatu.eu** este un site european. După părerea ta, **tatu.ro** este un site:
  - A. italian
  - B. românesc
  - C. nu avem de unde să știm

Google

Toate Imagini Videoclipuri Știri Hărți Mai multe Setări Instrumente

Orice țară ▼ Pagini scrise în română ▼ Oricând ▼ Toate rezultatele ▼ Resetați

Tatu - Wikipedia
<https://ro.wikipedia.org/wiki/Tatu> ▼
 Cuvântul **tatu** este de origine tupi și a venit în română prin intermediul limbilor portugheză și franceză; în spaniolă, acestor animale li se spune armadillo (micul ...)

Imagini pentru tatu

→ Mai multe imagini pentru tatu animal   Raportați imagini

Ce nu stiati despre tatu - zooland.ro
www.zooland.ro > Scriem și despre > Animale sălbatice ▼
 Puii de **tatu** au fost, probabil, cel mai des folosiți în studierea tratamentului leprei. Vaccinul împotriva acestei boli a fost creat în urma studierii acestor animale cu ...

Tatu, un animal unic în lume - Noutati
www.green-bee.ro/noutati/tatu-un-animal-unic-in-lume-58 ▼
Tatu este un mamifer unic în lume datorită carapacei sale care arată ca o armură formată din plăci osoase. Majoritatea speciilor de **Tatu** (sau Armadillo, "micul ...)

ARMADILLO - TATU - Informatii si curiozitati despre Armadillo ...
gokids.ro > Informatii Animale > Animale de la A la Z > Animale salbatice ▼
 Animalele **Tatu** au ca hrana de baza majoritatea insectelor, hrândindu-se, în mare parte, cu muste și furnici. Insectele nu sunt însă singura hrana pe care ...
 Ați accesat această pagină în data de 09.12.2018.

Tatu
 Animal

Tatu sunt mamifere placentare mici cunoscute datorită armurii lor formate de plăci osoase și cornoaase mobile. Dasypodidae sunt unica familie vie a ordinului Cingulata, care face parte din supraordinul Xenartha împreună cu furnicari și leneși. Wikipedia

Denumire științifică: Dasypodidae
Durată medie de viață: Tatu cu nouă benzi: 12 – 15 ani
Perioadă de gestație: Tatu cu nouă benzi: 122 de zile
Înălțime: Tatu cu nouă benzi: 15 – 25 cm
Lungime: Tatu cu nouă benzi: 38 – 58 cm, Tatu uriaș: 75 – 100 cm, Pink fairy armadillo: 9 – 12 cm
Greutate: Tatu cu nouă benzi: 2,5 – 6,5 kg, Tatu uriaș: 19 – 33 kg

Clase inferioare

Glyptodon   Tatu uriaș pârșos   Cabassous

Ce ne spun imaginile și textul?

- 4 Ce căutare a dat ca rezultat această pagină?
  - A. google
  - B. curiozități
  - C. tatu
- 5 Ce posibilități ți se oferă pe pagină?
  - A. Să găsești jocuri.
  - B. Să faci o vizită la grădina zoologică.
  - C. Să vezi site-uri cu informații și imagini cu tatu.
- 6 Ce propune site-ul **gokids.ro**?
  - A. Informații și curiozități
  - B. Fotografii
  - C. Filmulețe
- 7 Unde vei intra ca să vezi mai multe imagini cu tatu?
  - A. Videoclipuri
  - B. Tatu – Wikipedia
  - C. Imagini pentru tatu

7 Fă-ți partea!

1 Citește titlul și privește imaginea, apoi completează.

Informații pe care le înțeleg din titlu:	Informații pe care le înțeleg din imagine: ....
Cred că această lectură va fi despre:	

Fă-ți partea!

Odată, în pădurea tropicală, a izbucnit un incendiu imens. Toate animalele speriate, înmărmurite de frică, priveau neputincioase dezastrul. Doar mica pasăre colibri prinse zbor, căutând câteva picături de apă pe care să le prindă în cioc și să le arunce peste foc.

Năzdrăvanul animal tatu, enervat de inițiativa micii creaturi, îi spuse:

– Colibri, nu crezi că e fără rost osteneala ta? Cu câteva picături de apă vrei să stingi niște flăcări atât de mari?

Și colibri i-a răspuns:

– Știu că nu prea am șanse de reușită, dar îmi fac partea mea!

2 Care sunt personajele acestei lecturi?

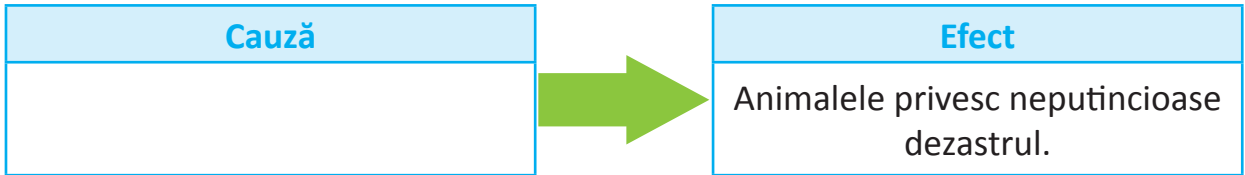
---

3 Cum s-au simțit animalele când a izbucnit incendiul?

---

4 Completează.

5 Notează câte două trăsături pentru fiecare.

Pasărea Colibri

Tatu

---

6 Care dintre cele două personaje a procedat corect? De ce?

---

7 a) Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă toate viețuitoarele ar fi dus apă?

---

b) Care crezi că este învățătura lecturii?

• Ne jucăm cu cuvintele!

8 Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru cuvintele date.

neputincios	-		a izbucni	-	
imens	-		năzdrăvan	-	
osteneală	-		picătură	-	

9 Alcătuieste enunțuri cu două dintre cuvintele găsite de tine.

Părerea mea despre această lectură:

8 Tatu sau pangolin?

Citește cu Ronți.

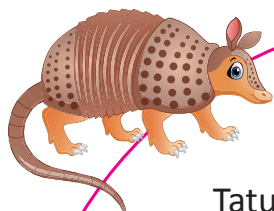

Tatu	Pangolin
	
<ul style="list-style-type: none"> • poate ajunge în lungime până la 1,5 m, iar coada poate să aibă până la 35 cm • poate cântări până la 50 kg • poate trăi până la 12 ani • are o carapace protectoare care îi acoperă corpul ca o armură; aceasta este alcătuită din mici plăci osoase • corpul este prevăzut cu o blană albă care acoperă fața și părțile laterale • trăiește în păduri și pajiști • se hrănește cu insecte, furnici, termite • este vânat de urși, lupi, coioți • numele său este în alte limbi <i>armadillo</i> care înseamnă în traducere <i>micul blindat</i>; • specia este pe cale de dispariție deoarece este vânat în mare parte cu scopul de a se face experimente pe armura sa osoasă foarte rezistentă • poate fi găsit în America Centrală, America de Sud și în Mexic	<ul style="list-style-type: none"> • poate ajunge în lungime până la 1 m, din care coada măsoară până la 30 cm • poate cântări până la 20 kg • poate trăi până la 18 ani • are o carapace formată din plăci care îi acoperă corpul și îl protejează • picioarele sunt înarmate cu gheare puternice și încovoiate, ajutându-l să sape mușuroaiele furnicilor pe care le prinde cu limba sa lungă și lipicioasă; se mai numește și <i>mâncător de furnici</i> • trăiește în pășune, savană și junglă • se hrănește cu furnici și termite • numele lui înseamnă <i>cineva care se încolăcește</i>, deoarece are capacitatea de a se face ghem pentru a evita pericolele sau are obiceiul de a se atârna de crengile copacilor, încolăcindu-și coada în jurul lor • este comparat cu un uriaș con de pin mergător • este vânat pentru solzi, carne și piele • poate fi găsit în Africa și în Asia

Ce ne spune textul?

1 Completează diagrama, scriind cel puțin două diferențe și cel puțin două asemănări.

Tatu

Asemănări

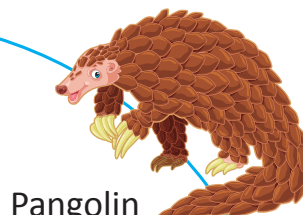

Pangolin

---

2 Scrie numele viețuitoarei care se potrivește descrierii.

Mai este numit și „mâncătorul de furnici”. → _____

Numele lui înseamnă „micul blindat”. → _____

Numele lui înseamnă „cineva care se încolățește”. → _____

Este comparat cu un uriaș con de pin. → _____

Poate trăi până la 18 ani. → _____

Poate ajunge în lungime până la 1,5 m. → _____

Are corpul acoperit de o blană albă. → _____

3 Care dintre cele două viețuitoare ți se pare mai interesantă? De ce?

Păreră mea despre această lectură:

9 Protectorii pangolinului

Citește cu Ronți.

Oameni care și-au dedicat viețile celui mai traficat mamifer din lume: **pangolinul**

Pangolinul este în mare pericol! Un mamifer, despre care unii nu au auzit niciodată, este cel mai vânat de pe planetă. Mai mult de 1 milion de pangolini sălbatici au fost vânați ilegal în ultimii zece ani. Aceștia sunt căutați în special pentru carnea lor și pentru solzii care îi acoperă și îi protejează.

Un grup de bărbați din Zimbabwe au luat în serios sarcina de a-i proteja. Aceștia au creat în anul 1994 o organizație care se ocupă cu protejarea speciilor amenințate din Zimbabwe și din restul Africii. Au grijă de pangolini ca de proprii copii și își doresc să îi apere de orice reprezintă o amenințare.

Și în Asia, pangolinii sunt în pericol. Acestora li se pun curse ca să fie prinși. Cei salvați din curse adesea sunt răniți. Mesajul protectorilor de pe acest continent spune că locul unui pangolin este în pădure și nu în farfurie.

Ziua Internațională a Pangolinului este sărbătorită în fiecare an în a treia sâmbătă a lunii februarie. Scopul acesteia este de a sensibiliza oamenii cu privire la pericolul în care se află aceste viețuitoare și de a susține protejarea lor.

Sursă informații: www.animals.brocroft.tv

Ce ne spun imaginea și textul?

- 1 Despre ce este textul citit?
  - a) animale pe cale de dispariție din țara noastră
  - b) oameni care și-au dedicat viața protejării pangolinului
  - c) vânătoare
- 2 Pentru ce sunt vânați pangolinii?
  - a) pentru capacitatea lor de a se încolăci
  - b) pentru că sunt pe cale de dispariție
  - c) pentru carnea și solzii lor

Știi că... ?

Zimbabwe este o țară situată pe continentul Africa. Alte specii de animale care sunt pe cale de dispariție din această țară sunt: elefantul african, câinele sălbatic african, hipopotamul, liliacul gulerat care se hrănește cu fructe.

- 3 Subliniază în text:

- cu **albastru** informația legată de numărul de pangolini care au fost vânați ilegal în ultimii zece ani;
- cu **verde** textul care arată modalitatea prin care sunt capturați pangolinii în Asia;
- cu **violet** textul care arată cât de multă grijă au de pangolini membrii organizației din Zimbabwe ;

- cu **portocaliu** motivul pentru care oamenii sărbătoresc Ziua Internațională a Pangolinului;
- cu **roșu** perioada când este sărbătorită Ziua Internațională a Pangolinului.

4 Răspunde la întrebări.

a) Unde consideră protectorii pangolinului din Asia că este locul acestei viețuitoare?

b) În ce an a fost creată organizația din Zimbabwe care se ocupă cu protejarea pangolinului?

5 **Folosește-ți cunoștințele generale!** Notează specii de viețuitoare care sunt pe cale de dispariție din cauza vânătăorii în țara noastră.

6 În imaginea care însoțește textul este prezentat mesajul:

- a) omul poate să facă rău pangolinului;
- b) omul trebuie să țină în brațe pangolinul;
- c) omul poate să protejeze pangolinul.

• Ne jucăm cu cuvintele!

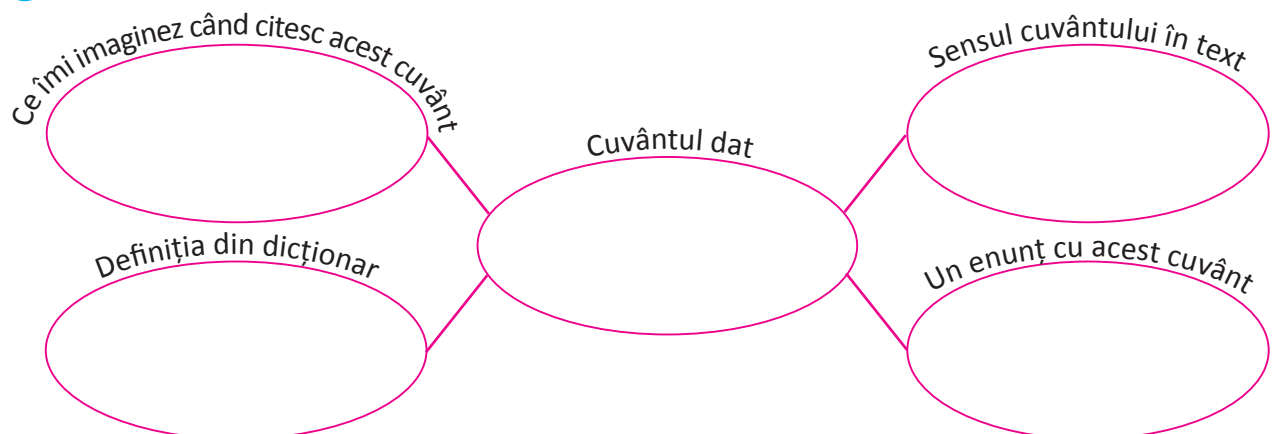
7 Unește cuvintele care au acelaș înțeles.

a proteja •	• a primejdui, a amenința
a pune în pericol •	• a ocroti
a dedica •	• a acorda toată atenția
a lua în serios •	• a se ocupa de ceva cu dăruire

8 **A-i sensibiliza** înseamnă în text:

- a) a-i emoționa;
- b) a face să fie conștienți;
- c) a-i impresiona.

9 Completează **rețeaua** cuvântului **a trafica**.

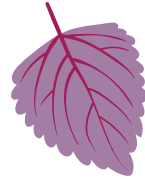

Părerea mea despre această lectură:

AI CITIT CU ATENȚIE? VERIFICĂ-TE SINGUR!

Citește întrebările și încercuiește răspunsul corect.

- 1 Reprezintă o poezie lectura:
  - a) Întâia zi de școală
  - b) Zile de toamnă
  - c) Protectorii pangolinului
- 2 Ai citit despre Tatu în lectura:
  - a) Ce e mai ușor?
  - b) Fă-ți partea!
  - c) Protectorii pangolinului
- 3 Găsești informații despre feluri de mâncare în lectura:
  - a) Întâia zi de școală
  - b) Ce e mai ușor?
  - c) La cantină
- 4 Ai citit despre personajul Enrico în lectura:
  - a) Prima zi de școală
  - b) La cantină
  - c) Fă-ți partea!
- 5 George Coșbuc este autorul lecturii:
  - a) Întâia zi de școală;
  - b) Zile de toamnă;
  - c) Ce este un tatu?
- 6 Ai învățat că „Minciuna are picioare scurte.” în lectura:
  - a) Întâia zi de școală
  - b) Ce e mai ușor?
  - c) La cantină
- 7 Mai este numit și *mâncătorul de furnici*:
  - a) pangolinul
  - b) tatu
  - c) colibri

calificativul meu: ○

FB – toate răspunsurile corecte

B – 5 răspunsuri corecte

S – 3 răspunsuri corecte

Răspunsuri: 1 b); 2 b); 3 c); 4 a); 5 b); 6 b); 7 a).

UNITATEA 2: DARURILE IERNII

În această unitate:

- vei extrage informații de detaliu dintr-un text literar sau informativ;
- vei deduce sensul unui cuvânt prin raportare la mesajul lecturat;
- vei asocia informații descoperite în textele lecturate cu experiențele proprii;
- vei formula întrebări și vei oferi răspunsuri la întrebări;
- vei formula enunțuri simple care exprimă mesajul unui text;
- vei redacta un bilet adresat unui scriitor;
- vei identifica titlul și autorul unui text;
- vei identifica enunțuri adevărate, false;
- vei extrage din text elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la textul citit;
- vei identifica elementele textului care fac posibilă înțelegerea acestuia;
- vei redacta o scrisoare;
- vei identifica trăsăturile unui personaj;
- vei povesti pe scurt o secvență dintr-o poveste;
- vei citi un interviu cu ursul polar;
- vei lectura o rețetă alimentară;
- vei realiza o schemă pentru a ilustra ceea ce ai înțeles dintr-un text.

10 Unde este Fram?

Fragment din „Fram, ursul polar” de Cezar Petrescu

Citește cu Ronți.

Lipsea Fram, ursul alb.

De ce întârzia Fram?

Aceasta nu se mai întâmplase niciodată.

Fram îi întrecea pe toți. El nu avea nevoie de îmblânzitor, de cravașă și de semnale. Intra singur în arenă, ca un om. Intra în două labe, cât e de mare. Saluta în dreapta și în stânga, înainte și îndărăt. Se plimba cu labele la spate de jur împrejurul arenei, până ce se potoleau aplauzele. Pe urmă făcea un semn că vrea liniște.

Și începea singur programul lui.

Se ridica pe prăjină ca un marinar pe catargul corăbiei. Umbla cu o bicicletă uriașă, trecând pe punți în cumpănă. Făcea dublu salt mortal și bea bere din sticlă. Știa să fie comic și știa să fie grav.

Chema cu laba luptătorii din galerie și din staluri să poftească la trântă și să

boxeze cu el. Întotdeauna se găsea cineva din galerie să coboare și să încerce; de obicei tot un atlet al ciroului, amestecat dinadins prin mulțime. Lupta sfârșea în hazul tuturor, fiindcă Fram era puternic, dar blând și glumeț. Cu o singură labă moale culca omul la pământ. Pe urmă începea să numere bătând cu laba în aer: una, două, trei, patru, cinci... Când isprăvea de numărat, își ridica adversarul de subsuoară ca pe-o boccea și-i dădea drumul de-a rostogolul la picioarele publicului din lojă. Omul se ridica rușinat, ștergându-se de praf, în râsul lumii.

Fram chema, cu laba, sus spre galerie:

Cezar Petrescu

Scriitorul român a scris, pe lângă alte opere numeroase, și literatură pentru copii.

Personajul Fram este un urs polar prins de eschimoși în ținuturile polare. Numele lui înseamnă „înainte” în limba norvegiană.

Ajuns la un circ, într-o zi el uită toate acrobațiile pe care știa să le facă, moment care este surprins în fragmentul pe care l-ai citit. Pentru că nu mai poate fi folosit la circ, este trimis înapoi în ghețurile polare. Acolo, el trece prin multe aventuri, descrise cu mult talent în carte. Scriitorul a trăit între anii 1892 și 1961.

— Ei, cine mai pofteste? Curaj, vă rog!...

Nu mai poftea nimeni. Ursul alb le făcea semn de milă cu amândouă labele:

— Atunci de ce mai râdeți de pomană? Sunteți niște neputincioși... Aici să vă văd, nu acolo sus!...

Tumbele lui, roata țigănească de jur împrejurul arenei, acrobațiile pe labele de dinainte stârneau uimire și veselie.

Copiii îl iubeau, fiindcă era hazliu. Oamenii în toată firea îl iubeau, fiindcă era într-adevăr de mirare cum asemenea animal greoi și sălbatic, adus din pustiri înghețate, arăta atâta blîndețe, atâta înțelegere și atâta sprinteneală în mișcări.

O reprezentație fără Fram, ursul polar, era parcă neisprăvită. (...)

El era cel mai mare și mai puternic animal, născut în țara zăpezilor și a ghețurilor veșnice, îmblînzit ca un miel și înțelegător ca un om. Pentru dînsul nu era nevoie de nici o cravașă, de nici o privire poruncitoare, de nici un deget care să-i arate locul și să-i amintească în fiecare clipă ce are de făcut. Aplauzele erau răsplata lui. Iar Fram iubea aplauzele. Se vedea bine că înțelege rostul lor, că le așteaptă, că-i fac plăcere. Iubea aplauzele, iubea publicul, iubea mai ales copiii. Când îi vedea ronțăind o bomboană, întindea laba să capete și el. Saluta mulțumind, cu laba la cap, ca un soldat. Iar dacă se întâmpla să capete mai multe bomboane, își oprea numai una și pe celelalte le întindea în palmă altor copii, parcă ar fi știut că nu toți au parte prea des de dulciuri. Un copil curajos cobora să primească darul. Fram îl alinta pe creștet, cu laba lui mare, care devenea deodată ușoară și lină ca o mână de mamă.

vocabular

cravașă – nuia sau băț folosit pentru a îndemna un animal să meargă

îndărăt – înapoi

boccea – pachetul făcut dintr-o pânză

stal – zonă a unei săli de spectacol unde sunt așezate scaunele

de pomană – în zadar

neisprăvit – incomplet

• Ce ne spune textul?

1 Răspunde oral la întrebări.

- Cine este Fram?
- Cum intra Fram în arenă?
- Cum era o reprezentație fără Fram?
- Care era răsplata lui Fram?
- Ce făcea Fram când vedea copiii ronțăind bomboane?
- Care sunt trei lucruri pe care le iubea Fram?

2 Completează cadranul.

Cine este personajul cel mai important?	Unde se petrece întâmplarea?
Ce sentiment ai citind această lectură?	Cât de mult ți-a plăcut personajul? Îi dau acestui personaj ____ steluțe.

3 Completează piramida personajului.

Numele personajului

Trăsături fizice

Calități ale personajului

Lucruri care îl fac special

Părerea mea despre această lectură:

11 Interviu cu Ursul polar

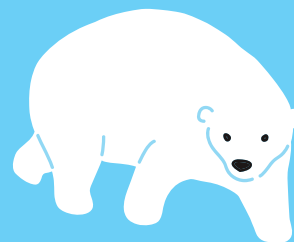
Citește cu Ronți.

Ursule,
cine ești tu?

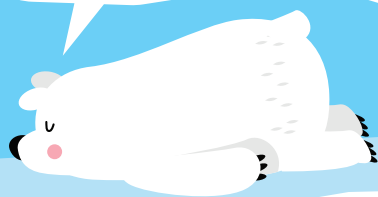

Sunt cel mai mare animal de pradă întâlnit pe uscat. Mârâi și mormăi ca un adevărat rege al pustului înghețat. La maturitate, ajung să cântăresc 450 de kg. Trăiesc în jur de 25 de ani. Unii dintre noi ajung până la 30, dar acesta e un record. Deși sunt greoi, pot să mă deplasez cu 40 km pe oră când mă grăbesc foarte tare.

Unde e
tărâmul tău?

Trăiesc la Pol și m-am adaptat foarte bine la temperaturile de până la -37 de grade Celsius. Blana mea mă ajută să rezist la frig. Secretul meu sunt firele de păr transparente, care conduc căldura soarelui înspre piele. Mă ajută mult împotriva frigului și stratul de grăsime pe care îl am sub piele.

Ursule, cu ce te hrănești?

Sunt carnivor: ador carnea de focă și prind vânatul lângă malul mării sau oceanului, pe calotele de gheață.

Fac câte un plan de atac excelent. Stau ore în șir lângă copcă, așteptând ca focile să iasă. Uneori sunt nevoit să mă deplasez 30 de kilometri în căutarea prăzii. Pot să mănânc 70 de kilograme de hrană la o singură masă.

Știi că ursului polar uneori îi e atât de cald, încât se tăvălește prin zăpadă să se răcorească?

Ce ne mai poți spune despre tine?

Am o viață organizată. Vânez de unul singur și nu în haite, precum lupii. Sunt un înotător înăscut, pot să înot distanțe de 100 de kilometri pe zi, dar nu rezist mult timp sub apă. Culoarea albă a blănii mele mă ajută să mă camuflez. Cu toate acestea, oamenii ne vânează și în prezent rasa noastră e pe cale de dispariție.

Cum sunt pușorii tăi?

Pușorii mei apar pe lume în lunile decembrie sau ianuarie, adică în perioada de hibernare. De obicei se nasc doi pușori. Ei au la naștere doar 700 de grame, dar cresc foarte repede. În primele 3 luni ajung la 12 kilograme. La început se hrănesc doar cu laptele mamei, rămânând lângă ea cel puțin 2 ani. Ursoaica e o mamă foarte grijulie, apărându-i de toate pericolele. Tot mama îi învață să vâneze.

- 1** Răspunde oral la întrebări
- a. Câți ani poate să trăiască ursul polar?
  - b. Cu ce se hrănește ursul polar?
  - c. Cum sunt puii de urs polar?
  - d. Ce îl ajută pe ursul polar să se protejeze de frig?
  - e. Acest text este o povestire precum „Fram, ursul polar”? De ce?

2 Care este tema acestui text?

- animalele sălbatice
- ursul polar
- puii de urs polar

3 Ți-e frică de ursulul polar? De ce?

---

4 Ce ți s-a părut interesant în acest interviu? De ce?

---

5 Adevărat sau fals?

- a) Ursul trăiește 35 de ani.
- b) Ursul mormăie.
- c) În zilele noastre, ursul polar este pe cale de dispariție.
- d) La naștere, puiul de urs cântărește 12 kilograme.

- 6 Pune-i și tu o întrebare ursului polar. Roagă-l pe colegul tău de bancă să răspundă în locul ursului.

Întrebare

Răspuns

- 7 De ce crezi că ursul polar este considerat un rege al pustiului înghețat?

- 8 Găsește cuvintele opuse.

Model: Ursul polar este un animal **mic**. → Nu, ursul polar este un animal **mare**.

a. Ursul polar are o viață **dezorganizată**. → Nu, _____

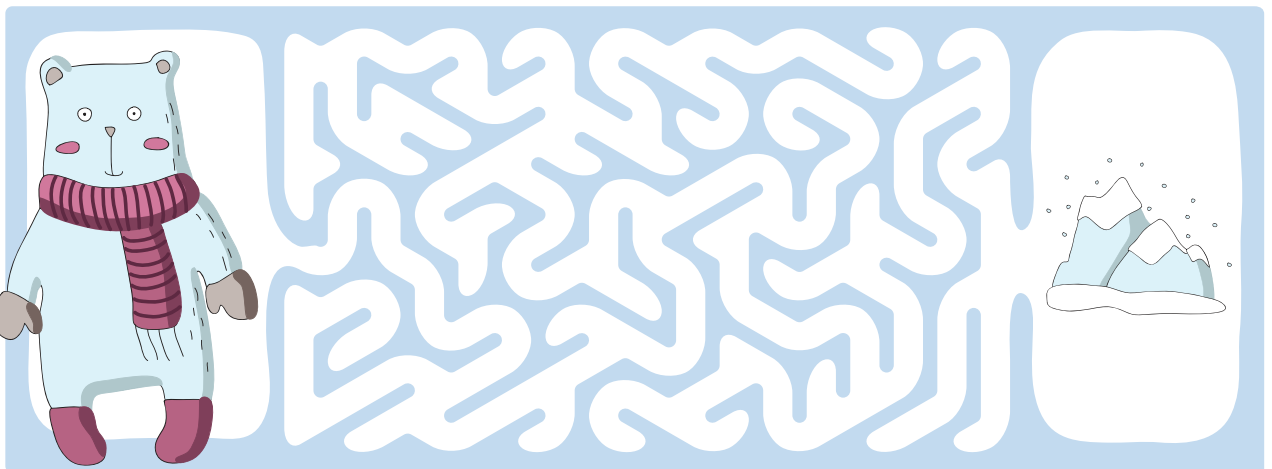
b. Blana ursului îl ajută să reziste la **căldură**. → Nu, _____

c. Ursul polar este regele pustiului **topit**. → Nu, _____

joc

Ajută-l pe ursuleț să ajungă la ghețar.

Părerea mea despre această lectură:

12 Crăciunul copiilor

de Octavian Goga

Citește cu Ronți.

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate,
Moș Crăciun, din cer de-acolo,
Să le știe toate, toate?

Uite cum: Vă spune Badea...
Iarna'n noapte, pe zăpadă,
El trimite câte-un înger
La fereastră ca să vadă...

Îngerii se uită-n casă
Văd și spun, iar Moșul are
Colo'n cer, la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare.

Cu condei de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare...
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el, lucru mare.

Octavian Goga

Poetul român a scris
numeroase poezii destinate
copiilor. A publicat prima
poezie înainte să împlinească
17 ani.

La Ciucea, în județul Cluj,
se poate vizita casa unde a
locuit scriitorul.

A trăit între anii 1881 și 1938.

vocabular

tindă – încăpere mică situată la intrarea în
casele țărănești

Ce ne spune textul?

1 Completează Fișa de lectură.

Titlul lecturii _____

Autorul lecturii _____

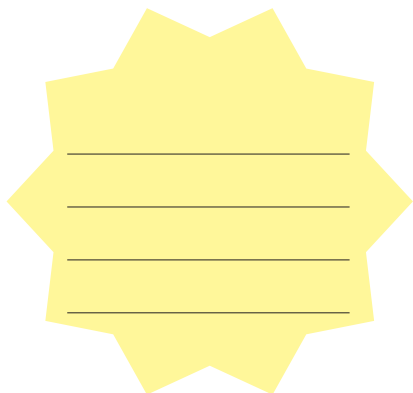
Numărul de strofe _____

Numărul de versuri ale fiecărei strofe _____

Anotimpul despre care este vorba în poezie _____

- 2 Din experiența ta, de unde crezi că știe Moș Crăciun cum a fost comportamentul copiilor? **Discută cu colegii.**
- 3 Notează pe steluță ceea ce nu ai înțeles din poezia citită.

Discută cu colegul de bancă despre ceea ce nu ai înțeles. Atunci când vorbești cu ceilalți despre un anumit lucru, explicațiile lor și ideile lor te pot ajuta să te lămurești.

- 4 Scrie un **acrostih**.

I _____
 A _____
 R _____
 N _____
 A _____

Ce este un acrostih?

O poezie sau strofă în care literele inițiale ale versurilor, citite pe verticală, alcătuiesc un cuvânt.

• Ne jucăm cu cuvintele!

- 5 Găsește în poezie rime pentru cuvintele:

poate - _____ zăpadă - _____ mare - _____

- 6 Alcătuieste enunțuri cu: **Moș Crăciun, condei de-argint, înger.**

- 7 Notează două enunțuri care să arate semnificațiile cuvântului **șiret**.

---

joc

Memorează poezia și recit-o cu intonație în fața clasei.

Părerea mea despre această lectură:

13 Crăciunul în jurul lumii

Citește cu Ronți.

Germania

Frohe weihnachten!

Crăciunul se sărbătorește în 25 și 26 decembrie. Se consideră că darurile sunt oferite în data de 24, nu de către Moș Crăciun, ci de către Copilul Iisus. Zilele de advent (de așteptare a Crăciunului) încep cu patru săptămâni înainte. Germanii pregătesc o coroană cu patru lumânări care anunță că în curând va fi Crăciunul. Felurile de mâncare tradițională care se pregătesc sunt curcanul și cârnații cu varză murată.

Regatul Unit al Marii Britanii

Merry Christmas!

Crăciunul se sărbătorește în 25 decembrie. Pregătirile pentru sărbătoare încep cu mult înainte. Se mănâncă budincă și curcan. Bradul este împodobit la jumătatea lunii decembrie. În seara de Ajun, grupuri de colindători vin pe la casele oamenilor să cânte. În 25 decembrie, darurile sunt aduse de Moș Crăciun, căruia copiii îi pregătesc plăcintă cu fructe și morcovi pentru reni.

Spania

Feliz Navidad!

Copiii spanioli sunt foarte norocoși deoarece primesc de două ori cadouri. Prima dată în 25 decembrie, de la Moș Crăciun și apoi în 6 ianuarie, de la Magi. În unele orașe au loc spectacole în stradă cu reprezentării înfățișându-i pe cei trei magi. La târgurile care se organizează, se pot găsi multe produse artisanale tradiționale. Felul de mâncare principal include fructe de mare și pește.

Italia

Buon Natale!

Italianilor le datorăm obiceiul de a decora o iesle cu 9 zile înainte de Crăciun. Bradul este împodobit pe data de 8 decembrie. Moș Crăciun, numit *Babbo Natale* este cel care aduce darurile în seara de 25 decembrie. La masa de Crăciun, numită *La Vigilia*, toate preparatele sunt realizate din pește cu garnitură de legume.

Suedia

God Jul!

Jul Tomte, spiridușul de Crăciun, este cel care aduce cadourile în seara de Ajun. Pe data de 13 decembrie, tradiția spune că fiica cea mai mare din orice familie trebuie să poarte o coroană cu patru lumânări pe cap și să îmbrace o rochie albă. Astfel costumată, aduce pe o tavă băuturi calde cu care îi servește pe ceilalți membri ai familiei. La masa de Crăciun este servit bufetul suedez.

Statele Unite ale Americii

Merry Christmas!

Americanii sunt cei care l-au creat pe Moș Crăciun. Așadar, el aduce cadourile în seara de 24 decembrie. Cu ocazia acestei sărbători, se obișnuiește ca oamenii să-și trimită felicitări. Casele sunt frumos împodobite cu luminițe și ghirlande. În brad se agață bomboane și alte decorațiuni. Specialitatea Crăciunului este o prăjitură cu fructe confiate.

Ce ne spune textul?

- 1 Notează trei dintre numele țărilor menționate în lectura citită.
_____
- 2 Cum spunem **Crăciun Fericit!** în italiană? _____
- 3 Compară felul în care se sărbătorește Crăciunul în diferite țări, completând tabelul.

	Cine oferă cadouri?	Data la care copiii primesc cadourile	Alte obiceiuri	Feluri de mâncare
Germania				
Regatul Unit al Marii Britanii				
Spania				
Italia				
Suedia				
Statele Unite ale Americii				

- 4 Scrie numele țării care corespunde descrierii.
  - a) În unele orașe au loc spectacole în stradă cu reprezentații înfățișându-i pe cei trei magi. → _____
  - b) La Crăciun, oamenii își trimit felicitări. → _____
  - c) Tradiția spune că fiica cea mai mare din orice familie trebuie să poarte o coroană cu patru lumânări pe cap. → _____
- 5 Citește propozițiile și notează A (Adevărat) sau F (Fals). Corectează oral propozițiile greșite.
  - a) În Italia, darurile sunt aduse de către copilul Iisus.
  - b) În Suedia, Betana aduce darurile în seara de Ajun.
  - c) În Italia, Moș Crăciun este numit Buon Natale.

Părerea mea despre această lectură:

14 Scrisoare din Australia

Citește cu Ronți.

26 decembrie 2018
Melbourne, Australia

Dragă bunică,

O să îți povestesc despre un altfel de Crăciun. La 30 de grade Celsius, povestea cu Crăciunul se desfășoară un pic diferit față de cum știam noi. Decorul se schimbă, zăpada iese din scenă, și până și eroul poveștii noastre, bătrânul Moș Crăciun suferă unele modificări importante. Se păstrează, în schimb, tradiția decorării pomului de Crăciun și a împodobirii casei cu ramuri verzi. Se folosesc în special crenguțele cu frunze roșiatice ale unei plante tipice Australiei, „Christmas bush”. Se cântă cântece de Crăciun, se trimit felicitări, se atârnă șosetuțe. Se păstrează și tradiția cadourilor.

Modificări importante au loc în ceea ce privește masa de Crăciun. Aceasta reprezintă aici o ieșire la iarbă verde, un grătar în spatele casei, sau un picnic pe plajă, unde se mănâncă - știu că nu te aștepți să spun sarmale, dar nici fructe de mare, pui rece, paste, salate, înghețată. Totuși, există și familii care nu au renunțat la mâncăruri tradiționale din țările de unde provin, precum friptura de curcan, plăcinta cu fructe sau celebra „pudding”. Masa de Crăciun mai include și un desert tipic australian – prăjitura Pavlova, un fel de beza moale, cu frișcă și fructe proaspete (asta a fost partea mea preferată a mesei de Crăciun!).

Cât despre personajul-cheie al poveștii, Moș Crăciun, a mai dat jos din haine, a renunțat la a mai coborî pe horn, și a schimbat sania trasă de reni cu placa de surf. Mai mult, se pare că are și ceva concurență: pe „omul cu bocceluța”, hoinarul australian. Purtând o haină albastră și o pălărie maro, acesta sosește cu cadourile într-o imensă mașină de teren!

Pe lângă desfășurarea cadourilor, activitățile tipice unei zile de Crăciun în Australia sunt: înotul, bătaia cu pistoale cu apă și jocul de crichet. Iar una dintre cele mai importante tradiții australiene de Crăciun este cea a colindelor la lumina lumânării. E un eveniment de proporții uriașe – în fiecare an, în săptămâna dinaintea Crăciunului, mii de oameni se adună în parcurile celor mai importante orașe din Australia pentru a cânta cântecele lor de Crăciun preferate. Tradiția s-a născut în orașul Melbourne, în anul 1937. Prietenii de aici mi-au spus și mie povestea: pe când se întorcea acasă, Norman Banks, un cunoscut om de radio, a văzut la o fereastră o bătrânică, stând singură la lumina lumânărilor și îngânând colindele difuzate la radio. Această imagine l-a făcut să se gândească la toți acei oameni care, din diverse motive, sunt singuri de sărbători – un lucru foarte trist. A simțit nevoia să facă ceva pentru a-i ajuta și a venit cu această idee de a-i aduna pe oameni împreună să cânte colinde la lumina lumânărilor și să împartă bucuria sărbătorilor. Sper să fac și eu un lucru atât de frumos pentru cineva într-o zi!